

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

4 martie 2014

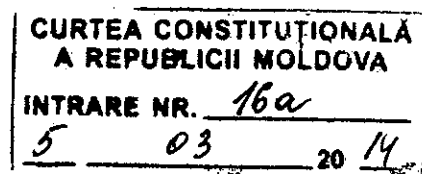
FPC nr. 03

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu art. 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin. (1) lit. g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

I – AUTORII SESIZĂRII

Deputații în Parlament:

Artur REȘETNICOV

Igor VREMEA

Tel. 022204401, fax 022233673, 022232206

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare unele prevederi ale Legii nr. 261 din 01.11.2013 cu privire la Colegiul Medicilor din Republica Moldova, publicată în Monitorul Oficial nr. 290 , art. nr. 792, din 10.12.2013. (data intrării în vigoare 10.03.2014).

III – CADRUL NORMATIV PERTINENT

1. Constituția Republicii Moldova

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.

(2) Forma de guvernământ a statului este republica.

(3) Republica Moldova este un **stat de drept**, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, **dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate**.

Articolul 2

Suveranitatea și puterea de stat

(1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție.

(2) **Nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu.** Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului.

Articolul 6

Separația și colaborarea puterilor

În Republica Moldova **puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate** și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) **Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice**, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) **Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.**

Articolul 36

Dreptul la ocrotirea sănătății

(1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat.

(2) Minimul asigurării medicale oferit de stat este gratuit.

(3) **Structura sistemului național de ocrotire a sănătății și mijloacele de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii organice.**

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) **Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional** și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul

prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 58

Contribuții financiare

(1) Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice.

(2) Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale.

(3) Orice alte prestații sînt interzise, în afara celor stabilite prin lege.

Articolul 72

Categorii de legi

(1) Parlamentul adoptă legi constituționale, legi organice și legi ordinare.

(2) Legile constituționale sînt cele de revizuire a Constituției.

(3) **Prin lege organică se reglementează:**

a) sistemul electoral;

b) organizarea și desfășurarea referendumului;

c) organizarea și funcționarea Parlamentului;

d) organizarea și funcționarea Guvernului;

e) organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a contenciosului administrativ;

f) organizarea administrației locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală;

g) organizarea și funcționarea partidelor politice;

h) modul de stabilire a zonei economice exclusive;

i) regimul juridic general al proprietății și al moștenirii;

j) regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele și protecția socială;

k) organizarea generală a învățămîntului;

l) regimul general al cultelor religioase;

m) regimul stării de urgență, de asediu și de război;

n) infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora;

o) acordarea amnistiei și grațierii;

p) celelalte domenii pentru care, în Constituție, se prevede adoptarea de legi organice;

r) alte domenii pentru care Parlamentul consideră necesară adoptarea de legi organice.

(4) **Legile ordinare intervin în orice domeniu al relațiilor sociale, cu excepția celor rezervate legilor constituționale și legilor organice.**

Articolul 96

Rolul

(1) **Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice.**

(2) În exercitarea atribuțiilor, Guvernul se conduce de programul său de activitate, acceptat de Parlament.

Articolul 107

Administrația publică centrală de specialitate

(1) Organele centrale de specialitate ale statului sînt ministerele. **Ele traduc în viață, în temeiul legii, politica Guvernului, hotărîrile și dispozițiile lui, conduc domeniile încredințate și sînt responsabile de activitatea lor.**

(2) În scopul conducerii, coordonării și exercitării controlului în domeniul organizării economiei și în alte domenii care nu intră nemijlocit în atribuțiile ministerelor, se înființează, în condițiile legii, și alte autorități administrative

Articolul 114

Înfăptuirea justiției

Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești

Articolul 134

Statutul

(1) **Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.**

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) **Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.**

2. Legea cu privire la Guvern

Articolul 3. Direcțiile principale ale activității Guvernului

În conformitate cu împuternicirile sale Guvernul:

[...]

9) promovează politica de stat în domeniul ocrotirii sănătății populației;

[...]

14) asigură respectarea și executarea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Articolul 11. Principalele împuterniciri ale Guvernului în
domeniul dezvoltării sociale, învățămîntului,
tineretului și sportului, culturii și ocrotirii
sănătății

Guvernul:

[...]

4) asigură condiții social-economice, creează o bază tehnico- materială și fonduri speciale pentru dezvoltarea învățămîntului public, tineretului, culturii, ocrotirii sănătății, protecției mediului ambiant;

Articolul 21. Ministerele Republicii Moldova

Ministerele sînt organele centrale de specialitate ale statului. Ele sînt conduse de miniștri, care poartă răspundere personală pentru îndeplinirea sarcinilor puse în seama lor. În activitatea sa de conducere a ministerului, ministrul este asistat de unul sau de mai mulți viceministri.

Ministerele transpun în viață, în baza legilor republicii, decretelor Președintelui Republicii Moldova, politica Guvernului, hotărârile și ordonanțele lui, conduc în limitele competenței domeniile încredințate și sînt responsabile de activitatea lor.

Guvernul poate delega prin hotărîre unele funcții din competența sa către ministerele de domeniu. Acest drept se realizează prin adoptarea de acte normative departamentale, înregistrate în modul stabilit și publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Ministerele promovează o politică statală de cadre îndreptată spre completarea propriului aparat central și a organelor de resort cu specialiști de înaltă calificare, creează sistemul ramural de instruire continuă a cadrelor, organizează pregătirea specialiștilor cu studii superioare și medii de specialitate, asigură pregătirea cadrelor, inclusiv în străinătate. În virtutea sarcinilor, ministerele au dreptul de a face remanieri în aparatele lor prin reînnoirea contractelor de muncă sau prin atestarea funcționarilor de stat.

3. Legea nr. 264-XVI din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiunii de medic

Articolul 4. Profesiunea de medic

(1) Profesiunea de medic poate fi exercitată de orice persoană care îndeplinește următoarele condiții:

a) **este cetățean al Republicii Moldova; are domiciliu sau drept de reședință în Republica Moldova;**

b) are studii superioare medicale complete: diplomă de studii superioare profil medicină, diplomă de licență la specializare, după absolvirea studiilor

postuniversitare medicale, eliberate conform legislației Republicii Moldova în vigoare, **diplomă de studii postuniversitare profil medicină obținută în altă țară, nostrificată de Ministerul Sănătății în conformitate cu standardul educațional în vigoare, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel;**

Articolul 5. Conținutul activității de medic

(2) Medicul, indiferent de forma de proprietate a instituției medicale în care activează, poate conlucra cu organizații profesionale și obștești din domeniul sănătății publice, cu parteneri sociali, cu autorități publice.

(3) Medicul poate să exercite și alte activități în limitele legislației în vigoare.

Articolul 8. Incompatibilități și restricții

(1) Exercițarea profesiei de medic este incompatibilă cu:

- a) activitatea farmaceutică: prepararea, eliberarea, distribuirea și comercializarea produselor farmaceutice și parafarmaceutice;
- b) orice activitate sau ocupație care diminuează sau aduce prejudicii demnității profesionale și încalcă codul deontologic;
- c) starea de sănătate necorespunzătoare profilului medical, atestată prin certificat medical, eliberat conform legislației;
- d) folosirea cunoștințelor medicale în defavoarea sănătății pacienților sau cu scop criminal.

(2) Nu poate exercita profesia de medic:

- a) persoana care a fost condamnată pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni, în împrejurări legate de exercitarea profesiei de medic;
- b) persoana căreia i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia de medic, pe o durată stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă;
- c) persoana care a fost declarată, prin hotărâre judecătorească, având capacitate de exercițiu restrânsă ori incapacită;
- d) persoana care nu deține diplomă de licență la specializare sau certificat de absolvire a internaturii, rezidențiatului sau secundariatului clinic.

Articolul 15. Modul de apărare a drepturilor medicului

(1) Dreptul exercitării profesiei de medic este protejat de stat.

(2) Întru apărarea drepturilor sale profesionale și cetățenești, medicul este în drept:

- a) să apeleze la organele de drept naționale și internaționale conform legislației în vigoare;
- b) să ceară soluționarea de către instanța contenciosului administrativ a unui litigiu generat de un act administrativ, fie de nesoluționarea în termene legale a unei cereri privind recunoașterea unui drept consfințit de lege, în care

cealaltă parte este o autoritate publică sau un funcționar al acestei autorități, potrivit legislației în vigoare;

c) să i se repare prejudiciul cauzat prin vătămare a sănătății în legătură cu activitatea profesională specifică în condiții de permanent risc pentru sănătate și viață;

d) să apeleze la susținerea organizațiilor neguvernamentale întru apărarea drepturilor și intereselor profesionale;

e) să i se garanteze independență morală, economică și profesională, protecție socială;

f) să fie susținut de angajator la etapa examinării în instanță a litigiilor în cazul exercitării activității conform reglementărilor în vigoare;

g) să folosească fără restricții orice mijloc de transport din contul statului pentru exercitarea de urgență a obligațiilor profesionale, în funcție de situații concrete;

h) să se asocieze în organizații sindicale, asociații obștești ce vor participa la apărarea și promovarea drepturilor și intereselor profesionale ale medicului;

i) să apeleze la Liga Medicilor din Republica Moldova, care apără interesele profesionale ale medicului, participă la aprecierea exercitării funcției de medic, la susținerea prestigiului acestei profesii în societate.

(3) Medicul are dreptul la apărare contra intervenției unor persoane și autorități ale administrației publice în exercițiul profesiei sale, excepție făcând cazurile de incompetență și culpă profesională.

Articolul 16. Asociațiile de medici

(1) Pentru apărarea drepturilor și intereselor lor, medicii sînt în drept să se asocieze, pe principii benevole, conform legislației cu privire la organizațiile necomerciale, în asociații profesionale locale, centrale și internaționale, în baza calității de membru individual sau colectiv, și să le înregistreze în modul stabilit.

(2) Asociațiile de medici specificate la alin.(1) pot acorda asistență profesională și materială medicilor din cadrul acestei asociații și membrilor de familie ai acestora.

(3) Asociațiile de medici centrale și internaționale pot avea structuri regionale.

(4) Întru apărarea drepturilor și intereselor medicilor și facilitarea creării locurilor de muncă, asociațiile de medici vor colabora cu autoritățile administrației publice centrale și locale.

IV – PRETINSELE ÎNCĂLCĂRI ȘI ARGUMENTELE DE RIGOARE

Asigurarea egalității în drepturi a asociațiilor profesionale

La data de 1 noiembrie 2013 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat în lectură finală Legea organică cu privire la Colegiul Medicilor din Republica

Moldova, nr. 261, prin care a decis constituirea unei asociații profesionale la nivel republican, cu toate trăsăturile și caracteristicile unei asociații obștești, dar cu atribuții și competențe proprii unui organ al administrării publice.

Considerăm că, atât conceptual, cât și unele norme concrete ale legii menționate contravin mai multor prevederi din Constituția Republicii Moldova.

Conform Legii nr. 261, Colegiul reprezintă o organizație obștească, benevolă, apolitică și nonprofit, creată pe principiul de exercitare a profesiei de medic. Nu este clară necesitatea reglementării activității lui printr-o lege mai mult specială, deoarece statutul lui și principiile de activitate sunt similare unei asociații obștești, profesionale, care cade sub incidența unor legi deja existente cum ar fi Legea nr. 837 cu privire la asociațiile obștești și/sau Legea sindicatelor nr. 1129 din 2000. Astfel de la bun început, chiar și conceptual se crează situația de inegalitate cu alte asociații care sunt înființate, înregistrate și activează conform acestor acte legislative și dau naștere premizelor de a constata încălcarea art. 1, 16 și 72 din Constituție.

Potrivit alin. (3) al art. 1 din Constituție, Republica Moldova este un **stat de drept**, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, **dreptatea** și pluralismul politic **reprezintă valori supreme și sînt garantate**. Statul proclamă **dreptatea** în calitate de valoare supremă socială, adică realizarea unui deziderat care nu poate fi perceput diferit de fiecare individ în parte. Altfel spus, pentru a respecta principiul dreptății, care este unul pentru toți, statul nu este în drept de a privilegia un grup de oameni, persoane sau cetățeni în raport cu alt grup. Dreptatea este un principiu moral și juridic care cere respectarea drepturilor fiecăruia.

În strînsă legătură cauzală cu cele relatate mai sus este și încălcarea altui principiu, consfințit de alin. (2) al art. 16 din Constituție - **toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială**. Egalitatea tuturor în fața tuturor și în fața legii este pilonul de bază a unui stat de drept, lumina de la sfîrșitul tunelului spre care urmează a fi îndreptate toate eforturile legiuitorului pentru a atinge apogeul dezvoltării unei societăți cu o democrație veritabilă. Evidențierea unui grup profesional, indiferent de rolul și importanța socială a acestuia, prin crearea unor norme legislative exprese, oricare ar fi mobilul și interesul autorului, creează în societate un disconfort, o percepție de inegalitate. Astfel este inexplicabilă acțiunea Legislativului spre promovarea unui grup social și crearea unor condiții diferențiate în raport cu alții. De ce nu a fost creat prin lege să zicem colegiul

lucrătorului din sistemul de educație? Sau, de ce există Ministerul Sănătății, dar nu există „ministerul avocaturii” pentru a loba interesele de breaslă ale acestora.

Clauza de adoptare a Legii nr. 261 stabilește că aceasta este o lege organică, ceea ce nu reflectă alin. (3) art. 72 din Constituție, care enunță domeniile ce cad sub incidența reglementării legilor organice. Nici alin. (3) al art. 9 din Legea nr. 780-XV privind actele legislative nu stipulează respectivul domeniu ca fiind unul ce se reglementează prin legi organice.

Alin. (2) al art. 10 din Legea nr. 780-XV prevede că **legile ordinare sunt subordonate legilor constituționale și organice**. Pornind de la dispoziția alin. (4) al art. 1 din Legea cu privire la Colegiul Medicilor din Republica Moldova potrivit căreia „activitatea Colegiului **este reglementată** de prevederile Legii ocrotirii sănătății, ale Legii cu privire la exercitarea profesiei de medic, ale Legii cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului [...]”, concluzionăm că ea este inferioară acestor legi și nu poate constitui obiectul unei legi organice.

Astfel, trecînd de la concept la prevederile concrete ale Legii nr. 261, considerăm ostile buchiei și spiritului Legii Supreme următoarele:

- a) **art. 2.** Domeniile de activitate ale Colegiului
[...]
 - c) *jurisdicție profesională și litigii;*
 - d) *avizări și acreditări; [...]*
- b) **art. 3.** Atribuțiile Colegiului în domeniul sănătății
[...]
 - 1) *participă prin avizare, la elaborarea politicilor în domeniu, [...]*
 - 3) *participă prin reprezentanții săi, în comisiile de concurs pentru ocuparea posturilor vacante din instituțiile medico-sanitare publice.*
- c) **art. 4.** Atribuțiile Colegiului în domeniul formării și dezvoltării profesionale a medicilor
[...]
 - 1)
 - b) *echivalează actele de studii postuniversitare medicale și farmaceutice obținute peste hotarele țării;*
 - 2) [...]
 - a) *evaluează nivelul de calificare profesională a medicilor;*
[...]
 - 3) [...]
 - b) *promovează competența profesională și concurența loială în exercitarea profesiei de medic;*

c) avizează înființarea cabinetelor și clinicilor medicale, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare a lor;

4) [...]

b) aplică sancțiuni profesionale disciplinare membrilor săi conform prevederilor prezentei legi, cu informarea Ministerului Sănătății și sesizarea, după caz, a organelor competente.

Înzestrarea Colegiului cu atribuțiile specificate la art. 2-4 din legea contestată este neconstituțională, deoarece reprezintă o imixtiune în domeniile și atribuțiile Guvernului, în general, Ministerului Sănătății și organelor sale subordonate, altor organe ale administrației publice, în particular.

Colegiul medicilor, conform legii, va dirija domenii ce țin de competența exclusivă a statului. Exercitarea puterii în domeniul sănătății este una proprie puterii de stat, iar alin. (2) al art. 2 din Constituție prevede că, **nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu.** Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului. Asemenea atribuții pot fi delegate numai organelor publice de nivel republican sau local și nu unei organizații obștești.

În scopul gestionării eficiente a domeniului respectiv, statul a instituit ca autoritate publică centrală Ministerul sănătății, care are toate pîrghiile pentru a asigura respectarea și implementarea cadrului constituțional de la art. 36 – *Dreptul la ocrotirea sănătății*.

Alin. (1) al art. 96. din Constituție prevede că, Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice. Și art. 107 (Administrația publică centrală de specialitate) reglementează modul și organele care gestionează domeniile sociale și:

„(1) Organele centrale de specialitate ale statului sînt ministerele. Ele traduc în viață, în temeiul legii, politica Guvernului, hotărîrile și dispozițiile lui, conduc domeniile încredințate și sînt responsabile de activitatea lor.

(2) În scopul conducerii, coordonării și exercitării controlului în domeniul organizării economiei și în alte domenii care nu intră nemijlocit în atribuțiile ministerelor, se înființează, în condițiile legii, și alte autorități administrative.”

Prin alin. (2) legiuitorul constituant a prevăzut crearea altor autorități, dar cu condiția că ele se încadrează în sistemul de administrare statală.

Acest fapt este reținut și de Curtea Constituțională în Hotărîrea sa nr.2 din 13.02.2007: *„ în scopul îndeplinirii sarcinilor constituționale și legale atribuite Guvernului, art.107 din Constituție prevede crearea administrației publice de specialitate, organele centrale ale căreia sînt ministerele. Conform Constituției,*

acestea au obligația de a traduce în viață politica Guvernului, hotărârile și dispozițiile lui, de a conduce domeniile încredințate și sînt responsabile de activitatea lor. Așadar, responsabilitatea pentru executarea politicii Guvernului revine ministerelor, ca organe centrale de specialitate, cărora le-au fost delegate unele competențe ale Guvernului.”

Art. 3 din Legea cu privire la Guvern trasează direcțiile principale ale activității Guvernului. În particular, prin pct. 9) Guvernului îi este delegată promovarea politicii de stat în domeniul ocrotirii sănătății populației. În continuare, pct. 4) al art. 11 din aceeași lege confirmă că aceste domenii țin de competența Guvernului: „Guvernul [...] asigură condiții social-economice, creează o bază tehnico-materială și fonduri speciale pentru dezvoltarea [...] ocrotirii sănătății [...]”.

Prin urmare, este evident că, acele atribuții cu care este înzestrat Colegiul Medicilor nu sunt proprii unor organizații obștești, ci unor organe care fac parte din sistemul administrației publice centrale sau locale.

Am menționat supra că lit. c) art. 2 din Legea nr. 261 instituie dreptul Colegiului de a exercita atribuții de „jurisdicție profesională și litigii”. Acest drept al Colegiului, așa cum este instituit în lege, este perceput ca competența de a înfăptui justiție. În opinia noastră respectiva investire direct afectează art. 6 din Constituție (separarea puterilor) și, în mod deosebit, **art. 114** (înfăptuirea justiției), potrivit căruia justiția se realizează exclusiv prin instanțelor judecătorești.

Atribuțiile, acordate prin lege Colegiului precum, *participarea prin avizare, la elaborarea politicilor în domeniu, participarea prin reprezentanții săi, în comisiile de concurs pentru ocuparea posturilor vacante din instituțiile medico-sanitare publice, echivalarea actelor de studii postuniversitare medicale și farmaceutice obținute peste hotarele țării, evaluarea nivelului de calificare profesională a medicilor, promovarea competenței profesionale și concurenței loiale în exercitarea profesiunii de medic, aplicarea sancțiunilor profesionale disciplinare membrilor săi conform prevederilor prezentei legi, cu informarea Ministerului Sănătății și sesizarea, după caz, a organelor competente, cu mult depășesc competența unei asociații obștești, ceea ce înseamnă crearea unui organ paralel organelor statale, prevăzute de Constituție.*

Aplicarea sancțiunilor profesionale disciplinare membrilor săi conform prevederilor prezentei legi, în general este o imixtiune în sfera de activitate a puterii judecătorești. Este clar, că în majoritatea lor membrii Colegiului vor fi funcționari angajați în instituțiile medicale, cu o organizare structurală și administrativă bine conturată și conformă prevederilor legale. Tot procesul de muncă, conduită, retribuire, odihnă, sancționare este stabilit atît de legislație la nivelul legilor, cît și de acte subordonate legii. Aceste două sisteme de administrare

și autoadministrare tot timpul se vor bate cap în cap, astfel dezichilibrând întreg sistemul de asistență medicală din Republica Moldova.

În ceea ce privește politica de cadre, de instruire continuă a cadrelor, pregătirea specialiștilor, inclusiv și în străinătate, procesul de evaluare a lor, apoi potrivit art. 21 din Legea cu privire la Guvern, acest lucru ține de competențele ministerelor și/sau altor autorități publice constituite în corespundere cu alin. (2) al art. 107 din Constituție.

Potrivit art. 6 alin (1) din Legea nr. 261 calitatea de membru al Colegiului medicilor din Republica Moldova se obține în urma depunerii cererii, **în baza liberului consimțământ al medicului**, ceea ce corespunde normelor constituționale și internaționale în materie de asociere. În același timp, consimțământul medicului va fi viciat de prevederile art. 4 alin. (2) lit. a) din respectiva lege care acordă Colegiului dreptul de evaluare a nivelului de calificare profesională a medicilor, inclusiv și a celor care nu sunt membri a acestei asociații, ceea ce face posibilă abordarea abuzivă a procedurii în cauză și promovarea exclusivă a membrilor acestei asociații. Prin urmare, medicul va fi obligat să se asocieze în Colegiu, pentru a se putea proteja de abuzurile acestuia. Astfel, liberul consimțământ la asociere se transformă în obligațiunea de a se asocia, ceea ce contravine art. 20 alin. (2) din Declarația Universală a Drepturilor Omului. Totodată, constrângerea unei persoane – în sensul de a deveni membru al asociației – este de natură să aducă atingere însăși substanței libertății de asociere consacrate de art. 11 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și nu poate fi admisă (CEDO, 13.08.1981, hot. *Young, James and Webster v. The UK*). Respectiv, norma de la art. 4 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 261 este incompatibilă cu dispozițiile constituționale. În acest sens, însăși crearea Colegiului medicilor reprezintă o măsură de suprimare – pentru medici – a libertății de asociere.

d) art. 6. Înscrierea în Colegiu

[...]

(4) Calitatea de membru al Colegiului se confirmă prin certificatul de membru, care se eliberează după achitarea taxei de înscriere stabilite conform Statutului Colegiului [...]

e) art.7. Suspendarea și retragerea calității de membru al Colegiului

[...]

Calitatea de membru este suspendată prin decizia Consiliului național al Colegiului în cazul:

[...]

c), alin. (2) – *neachitării taxei de înscriere și a cotizației de membru, pînă la achitarea integrală a restanțelor [...]*

f) **art. 9.** Obligațiile membrilor Colegiului

Membrii Colegiului au următoarele obligații:

[...]

m) *să achite cotizația de membru al Colegiului în termenele stabilite de Statutul Colegiului.*

Cu referire la prevederile, menționate supra, ale art. 6, 7, și 9 din Legea cu privire la Colegiul Medicilor din Republica Moldova, referitoare la taxa de înscriere și cotizația de membru, constatăm că legiuitorul prin lege stabilește condiții restrictive pentru membrii unei asociații obștești constituită pe principii benevole. Potrivit art. 58 din Constituția Republicii Moldova (Contribuții financiare), *cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice*, iar alin. (2) prevede că, *sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale*. În aceeași ordine de idei și alin. (3) stabilește că, *orice alte prestații sînt interzise, în afara celor stabilite prin lege*.

Deoarece atît *taxa de înscriere*, cît și *cotizația de membru* nu constituie cheltuieli publice, ele nu pot fi reflectate în lege ca plăți obligatorii în afară de cele prevăzute de alin. (1) al art. 58. Astfel de plăți benevole, în contextul activității unei asociații de cetățeni, în formă de cotizații, depuneri, donații, aporturi sau alte modalități de colectare pot fi prevăzute numai de Statut sau alt act ce reglementează activitatea ei, un act constituit și adoptat cu binevoința majorității asociației, ce într-un mod dă legitimitate acestui proces. Cu atît mai mult aceste condiții restrictive limitează și încalcă dreptul cetățenilor la asociere.

g) **Articolul 20.** Răspunderea profesională disciplinară a membrilor Colegiului.

(1) Membrii Colegiului poartă răspundere profesională disciplinară pentru nerespectarea legislației ce reglementează exercitarea profesiei de medic, a regulilor de bună practică profesională, a Codului cadru de etică (deontologic) al lucrătorului medical și farmaceutic, *a prezentei legi și a Statutului Colegiului, a deciziilor și hotărârilor executorii ale organelor de conducere ale Colegiului.*

(2) *Sancțiunea profesională disciplinară se aplică de către consiliul teritorial* în termen de o lună de la data constatării abaterii. În cazul contestării deciziei consiliului teritorial, dosarul se examinează de către Consiliul național în termen de pînă la 3 luni de la data contestării.

(3) *Angajatorul este obligat să sesizeze în scris consiliul teritorial al corpului profesional teritorial respectiv despre orice abatere, conform alin. (1), comisă de membrul Colegiului.*

(4) *Aplicarea sancțiunii profesionale disciplinare membrului Colegiului nu exclude răspunderea penală, contravențională sau civilă a acestuia conform prevederilor legale.*

(5) *Instanțele de judecată vor comunica, din oficiu, Colegiului hotărârile judecătorești definitive prin care s-au pronunțat cu privire la acțiunile*

săvârșite în legătură cu exercitarea profesiei de medic pe teritoriul Republicii Moldova.

h) Articolul 21. Sancțiunile profesionale disciplinare.

(1) Consiliul național poate aplica membrilor Colegiului următoarele sancțiuni profesionale disciplinare:

[...]

b) obligare la efectuarea unei instruirii profesionale;

c) suspendare a categoriei de calificare pe perioada de pregătire postuniversitară repetată sau retragere a categoriei de calificare în caz de neconfirmare a gradului de calificare în comisia de atestare;

d) retrogradare din funcție pe un termen de până la un an;

[...]

i) Articolul 22. Modul de sancționare profesională disciplinară

(1) *Sancțiunea profesională disciplinară se aplică de către Consiliul național.* [...]

Prevederile articolelor 20 și 21 a legii contestate, care stabilesc răspunderea disciplinară profesională, cât și sancțiunile pentru abateri, în opinia noastră sunt neconstituționale.

Răspunderea membrilor Colegiului, care de fapt vor fi angajați ai instituțiilor medico-sanitare, și care activează conform legislației muncii și altor acte legislative din domeniu, urmează a fi sancționați de către o organizație obștească, conform unor criterii și norme care nu au suport constituțional. Totodată, contrar principiilor generale ale dreptului, ei vor fi sancționați multiplu, și conform legislației în baza căreia activează la locul de muncă.

Trezesc nedumerire și prevederile alin. (5) al art. 20 – *„instanțele de judecată vor comunica, din oficiu, Colegiului hotărârile judecătorești definitive prin care s-au pronunțat cu privire la acțiunile săvârșite în legătură cu exercitarea profesiei de medic pe teritoriul Republicii Moldova”*, o prevedere absurdă, contrară principiului separării puterilor în stat prevăzut de art. 6 din Constituție.

Constatăm și o neconcordanță între alin. (2) al art. 20, potrivit căruia *sancțiunea profesională disciplinară se aplică de către consiliul teritorial* și alin. (1) al art. 22 – *„sancțiunea profesională disciplinară se aplică de către Consiliul național”*.

Prin aplicarea sancțiunilor profesionale disciplinare de către Colegiu, membrii lui sunt lipsiți de dreptul de contestare efectivă, astfel încălcându-se dispozițiile art. 20 și art. 114 din Constituție.

În virtutea celor expuse și a faptului că violează prevederile mai multor norme constituționale, ceea ce în final duce la nefuncționalitatea Legii nr. 261 din 01.11.2013 cu privire la Colegiul Medicilor din Republica Moldova, urmează a fi declarată neconstituțională.

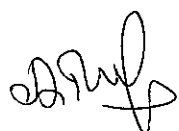
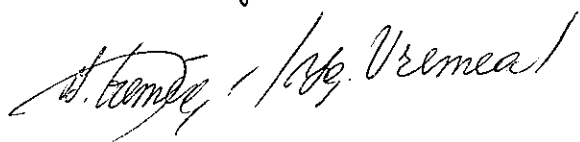
V. CERINȚELE SESIZĂRII

Potrivit celor expuse și în temeiul art. 135 alin. (1), lit. a) și alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, a art. 4, alin. (1), lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, a alin. (1), lit. a) al art. 4 și art. 7¹ din Codul jurisdicției constituționale,

SOLICITĂM Curții Constituționale a Republicii Moldova:

1. Primirea spre examinare și declararea admisibilității prezentei sesizări.
2. Examinarea în regim de urgență a sesizării.
3. Suspendarea acțiunii Legii nr. 261 din 01.11.2013 cu privire la Colegiul Medicilor din Republica Moldova, (data intrării în vigoare 10.03.2014), pînă la examinarea în fond a cauzei.
4. Să exercite controlul constituționalității prevederilor articolelor 2, 3, 4, 6, 7, 9, 20, 21 și 22 din Legea nr. 261 din 01.11.2013 cu privire la Colegiul Medicilor din Republica Moldova și să fie declarate neconstituționale.

Cu înalta considerațiune pentru Onorata Curte,

 / A. Reșetnicov /
 / St. Vremea /